



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet**

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &  
Festos, ab ipso Auctore confectus

**Stengel, Georg**

**Ingolstadii, 1651**

§. 1. Historiæ sequentis autoritas, & fides.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-45699**

tota familia audiente, exclamat: *Hic meus est filius; Quis te, mi Ioannine huc casus hunc Deum apportavit?* Ad quam vocem omnes ehorruerunt. Sed imprimis, quæ matrem mentita est; quæ vult dolum mendacijs teget, nutricem mendacij arguit. Ibi ergolis, ibi rixa, ibi alterna mulierum conuitia; donec aduocato colono meretrix ostendit, se matrem esse, quam ille nesciebat in urbem, ad id negotij fuisse inuitatam. Neque patuit tantum, suppositum fuisse partum, rustico veritatem fatente: sed etiam intellectum est, puerum bis fuisse baptizatum, & in primo lauacro Ioanninum nominatum. Sic detecta fraude atque scelere mulieris, infans veræ matri restitutus, & hæreditas vero reddita est hæredi. Nullum in hoc casu fuit miraculum, cæcus tamen est, qui nullam hinc videt esse prouidentiam diuinam, quæ voluit, vno facto, iniuriam & facientis, & patientis manifestare.

## CAPVT XXXVII.

*Mirum Dei iudicium in agricola Voburgensi, alijsq; duobus per mortem & summam infamiam, ad summam gloriam perductis.*

I.

**A**nte Suecici belli tempora, Biburgi, in Bavaria liber peruetustus manu scriptus, asseruatus fuit, in quo monachus Mynsteriensis, sui temporis, & earum potissimum rerum, quæ circa ea loca contigerunt, annales exarauit. In ijs monumentis legebatur historia, quam recensebo, inseramq; hic tanto libentiùs, quia sæculi nostri infelicitate, vt multa alia, ita etiam Annales illi perierunt. Habeo tamen eiusdem historiarum, præter propriam memoriam, testes complures, è quib. duos sufficit nominasse. Primus est doctissimi nominis & diligentissimæ eruditionis, optimeq; de Bavaria meritis vir Christophorus Geboldus, qui cum historiam illam haberet notissimam, voluit eam typis mandare, atque in lucem emittere, si prouixisset. Fecit tamen id Matthæus Raderus noster, prout eam à viris fide dignis accepit, qui rectè ad calcem historiarum adijcit: *Ego neque nomen, neque Calendas, aut Consules ullos, quib. hoc euenit, potui cognoscere. Nempe etas illa simplex rem tantum signauit, tempora neglexit. Ego verò, nec tempora quidem à scriptore neglecta arbitror, sed à lectoribus*

Matth. Rad.  
in Bau. pia,  
edita Anno  
1628. pag. 110.



storibus obliuioni tradita. Nam qui oculis suis sæpius historiam illam perlegerunt Biburgi, mihi retulerunt, licet temporum non rectè meminissent. Quia igitur ea vulgò ignota est, atque etiam aliquot circumstantijs omiſſis alibi restricta: quin & longè pulcherrima, dignissimaque, vt ad posteros transmittatur, vtique dicturos: *Deus auribus nostris audiuimus: Patres nostri annuntiauerunt nobis opus, quod operatus es in diebus eorum, & in diebus antiquis.* Idcirco eam hîc paulo vberius commemorabo, seruatîs ijs, quæ Raderus compendio comprehendit.

Voburgum Boiarîæ oppidum est perantiquum, inter Ingolſtadium & Neostadium, medio fere interuallo, cis Danubium; inde medio milliari, in loco solo, villam & arma habebat rusticus, cui Deus, præter fundum & mapale, vxorem bonam, & vxor bonos liberos dedit. O quanta est sancti coniugij felicitas! Hoc coniugum par, cetera concors, in hoc vno inter se, certabat, maritusne vxorem, an vxor maritum & labore vinceret, & pietate. Itaque bono parentum exemplo, liberi quoque benè formabantur. Quo factum est, vt villa rustica, cœnobium quoddam Religiosorum posset videri. Non ibi fabulæ aniles, non sermones noxij audiebantur, sed, vt olim, D. Hieronymi ætate, ad stiuam ipsam, ad colum, ad omnes labores, cantabatur lætum Alleluia. Hunc ipsum posset videri descripsisse Poëta, cum cecinit:

*Beatus ille, qui procul negotijs,  
Vt prisca gens mortalium,  
Paterna rura bobus exercet suis,  
Solutus omni fœnore:  
Nec excitatur classico miles truci:  
Nec horret iratum mare:  
Forumq; vitat, & superba ciuium  
Potentiorum limina.  
Ergò aut adulta vitium propagine  
Altas maritat populos:  
Aut in reducta valle mugientium  
Prospectat errantes greges:  
Inutilesq; falce ramos amputans,  
Feliciores inserit:*

H b b

Am

II,

Horatius lib.  
Epodon.  
Ode 2.